

CLARISSIMI JC^{ti.}
PETRI GUDELINI
ANTECESSORIS ACADEMIÆ LOVANIENSIS
COMMENTARIORUM
D E
JU. NOVISSIMO
LIBRI SEX.

CLARISSIMI JCS.
PETRI GUDELINI
Antecessoris Academiæ Lovaniensis
COMMENTARIORUM
DE
JURE NOVISSIMO
LIBRI SEX,

Optima methodo, accuratè ac eruditè

conscripti, additis harum vicinarumque regionum moribus.

Opus ut diu avideque expetitum, ita scholis foroque utilissimum,
cum Indicibus.

Accessit Clarissimi viri MAXIMILIANI WITTEBORT, J. B. D. in Aus-
thoris obitum oratio funebris, habita in exequiis 22. Octob. clo loc xix.

UNA CUM

COMMENTARIO DE JURE PACIS

EDITIONISSIMA

Douay FRANCOPYATI
Apud JOHANNEM PETRUM ZUBRODT. *delilam*

ANNO M. DC. LXVIII.

Nobilissimis & Amplissimis
PRÆTORI, CONSULIBUS, ET
SENATUI POPULOQUE
LOVANIENSI,

Parentis sui *de Iure Novissimo Commentarios*
dedicant consecrantque

PHILIPPUS, & PETRUS-PAULUS
GUDELINI, J. U. LL.

LARISSIMI Parentis nostri *de Iure Novissimo*
Commentarii, annis ab hinc amplius viginti in hac cele-
berima Academia maximo auditorum numero publicè
prælecti, tandem aliquando typis excusi prodeunt orbis
in Theatrum, NOBILISSIMI & AMPLISSIMI SENATORES : sed non vivo auctore suo: ut id faceret indu-
ci non potuit vir modestus & gloriam fugiens. Tamen
non modo Belgis, sed Exteris quoque nullum hortandi,
atque etiam urgendi finem facientibus, ad extremum
victus ejus animus illam omnium diuturni exspectatio-
nem ut expletet, assensum præbuit. Verum(ut sunt humani casus) positis vix hujus
operis primordiis, morbo corripitur, & (heu! cito nimis) abripitur. Nova igitur
mora.

Nos, ne tanta publicationis istius exspectatio studiosorum hominum animos
diutius torqueret, huic operi tam feliciter cæpto, manus nostras sedulo admoven-
das existimavimus, ea que cura ac studio incubuimus, ut ille Juris Novissimi Thesau-
rus publicam lucem tandem conspectus sit.

Cùm autem animo agitare cœpissimus, cujus tutelæ vel gratiæ literariorum hoc
munus consecratum iremus: illud honoratissimo nomini vestro (NOBILISSIMI
SENATORES) non una de causa deberi illinato, ordinariam juris Professionem con-
tulitis, quâ annis viginti novem perfunctus fuit, & huic Academicæ urbi (permittit
nobis eloqui) non exiguum lucem attulit. Evidem vobis libenter adscribimus or-
tum nostrum in Brabantia, illâ, illa Brabantia quæ circumfusarum latè provincia-

CLARISSIMI VIRI
PETRI GUDELINI IC.

ANTECESSORIS

ACADEMIÆ LOVANIENSIS

Commentariorum de Jure Novissimo

LIBER PRIMUS,

*In quo primum de toto hoc opere , tum de jure personarum ,
que prima pars est juris privati.*

CAPUT PRIMUM.

De voluminis Novellarum utilitate , nominis ratione & translatione.

UTILISSIMUM & præstantissimum est proculdubio volumen Novellarum Justiniani Imperatoris Constitutionum , quod vulgo sub nomine Authentici allegatur. Continet namque postremas leges , atque adeò emendationem plurimarum anterioris Iuris partium , & summum veluti Colophonem adjicit universo Juri quod profitemur : dignum idcirco in quo præcipuum studium ponatur.

Appellata sunt et Constitutiones Latinè quidem Novelle , Græcè Νέα_ε_γ_ι , nimirum respectu Codicis. Edidit enim Justinianus prius Pandectas , & Institutiones ; deinde Codicem , eumque emendatum auctumque sicut tenemus , abrogato illo Codice quem ante compositionem Pan-

dectarum , Institutionumque ediderat. At verò post novis controversiis quotidie oborientibus , usq; suadente , triginta circiter annis quibz supervixit , plurimas , variisque Constitutiones edidit , quoniam commendando Codicem protestatus fuerat se nullam aliam extra corpus istius Codicis Constitutionem legi velle , nisi postea via rerum Natura aliquid crearet novum , quod Sanctione indigeret. Hoc etenim , inquit , nemini dubium est , quod si quid in posterum melius inveniatur , & ad constitutionem necessariò sit redigendum , hoc à nobis & constitutatur , & in alias congregationem referatur , qua Novellarum nomine constitutionum significetur. Verba sunt ipsius Justiniani in l. unica , vers. nulla alia , & §. sequente , C. de emendatione Codicis. Ac de his Novellis loquens

CLM 6666 6666 6666 6666 6666 6666 6666 6666 6666 6666 6666 6666 6666

M A X I M I L I A N I
W I T T E B O R T
J. U. D O C T O R I S,

I N

A U T H O R I S O B I T U M
F U N E B R I S O R A T I O,

Habita Lovaniis in exsequiis, 22. Octob. 1619.

Lugere mecum tacitus Academiae nostrae jacturam, & insontis amici, Professorisque quondam mei calum indignari, justo meo dolore constitueram ; nisi mihi præsertim in hisce lacris feralibus, oratoris partes silentio suo cæteri, quod audire maluisse, reliquise videtur. Et fortasse non abs te prudentissimi viri linguarum alioqui dissipissimarum, indicta velut sibi taciturnitate, alcum animi sui contestari dolorem satis putaverunt ut mutis quasi sacris parentarent. Imò si quid acutiore conjectura consequor, forsitan eadem quæ me ab initio causa remorabat, iisdem continentem perpetuamque orationem non permisit, aut maturiori iudicio rem propius considerantes, munus hoc quemadmodum intactum reliquerunt ; ita præ cæteris mihi debitum unanimes censuerunt. Si quidem officii mei arbitratilunt Clarissimi viri, ut Clarissimo viro Petro Gudelino fatis functo yicatiam lin-

guam, inter hæc tristia atrata Ecclesiæ pulpita, unus præcipue offerrem: cui venti prope jam triennium, ob ætatis ingravescens imbecillitatem, vocem stylumque publica in professione accommodaram. Potuit & patria aliis silentii causam præbuisse, mihi ad dicendum stimulö fuisse, qui sub eodem cælo natus, & in eodem Hannoniae solo suscepimus & educatus, gentili & pene populari meo novissimum hoc Vocis animique obsequium sine manifesta ingratitudinis nota denegare nulla ratione potuisse. Quā obrem quæcumque in hoc publico Universitatis nostræ luctu allaturus sum, sic accipiatis velim, ut ab aliis longe copiosiori eleganti oriq; oratione explicari potuisse cogitetis : à me paulò ornatus, si plusculum temporis orationi construendæ relictum fuisset.

Verum ne latissimus hic immensæ laudis campus, inter dicendum latè fuscæ orationem abducat, mellifluæ præci-

CLARISSIMI J. C.
PETRI GUDELINI,
ANTECESSORIS
ACADEMIAE LOVANIENSIS;
DE
JVRE PACIS
COMMENTARIVS.

In quo præcipuæ de hoc Jure Quæstio-
nes distinctis capitibus eleganter pertractantur;

Cum Summariis & Indice.

EDITIO NOVISSIMA;

FRANCOFORTI
Apud JOANNEM PETRUM ZUBRODT

ANNO M. DC. LXYII.